

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 17Co/1164/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6312208674
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 09. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Renáta Deáková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2015:6312208674.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Renáty Deákovovej a sudcov JUDr. Zity Nagypálovej a Mgr. Dušana Ďuriana, v právnej veci navrhovateľa POHOTOVOSTĚ, s. r. o., so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 807 598, zastúpeného Advokátskou kanceláriou Fridrich Paľko, s. r. o., so sídlom Grösslingova 4, 811 09 Bratislava, za ktorú koná Doc. JUDr. Branislav Fridrich, PhD., advokát a konateľ, IČO: 36 864 421, proti odporcovi Slovenskej republike, v mene ktorej koná Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, v konaní o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Brezno č. k. 4C/300/2012-170 z 10. 07. 2014, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu p o t v r d z u j e .

Odporcovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

Okresný súd napadnutým rozsudkom zamietol návrh návrh vo veci samej, ktorým sa navrhovateľ domáhal uloženia povinnosti odporcovi zaplatiť mu škodu z titulu zodpovednosti štátu za škodu, spôsobenú mu pri výkone verejnej moci nesprávnym úradným postupom okresného súdu, keď v exekučných veciach v lehote 15 dní od doručenia žiadosti písomne nepoveril exekútora na vykonanie exekúcie, resp. návrh na vydanie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol. Okresný súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s pripojenými exekučnými spismi a dospel k záveru, že pri postupe exekučného súdu nedošlo k priesťahom v konaní, a preto nebol preukázaný navrhovateľom tvrdený nesprávny úradný postup exekučného súdu ako jeden z predpokladov pre vznik zodpovednosti odporcu za škodu. Svoje rozhodnutie oprel o ustanovenia § 9 ods. 1, ods. 2 a § 17 ods. 2, ods. 3 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Náhradu trov konania odporcovi nepriznal v zmysle § 142 ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O. s. p.“).

Proti rozsudku okresného súdu podal navrhovateľ včas odvolanie. Domáhal sa zrušenia napadnutého rozsudku a vrátenia veci okresnému súdu na ďalšie konanie. Poukázal na to, že vo veci rozhodoval vylúčený sudca. Okresný súd rozhodol v jeho neprítomnosti, hoci na tento postup neboli splnené zákonné podmienky. Trval na osobnej účasti jeho právneho zástupcu na pojednávaní, ktoré bude vedené nestranným sudcom na nestrannom súde. Okresný súd mu odňal možnosť konať pred súdom, pretože sa nemal možnosť vyjadriť k tvrdeniam odporcu ani k vykonaným dôkazom, na ktorých okresný súd založil svoje rozhodnutie, čím došlo aj k porušeniu jeho práva na kontradiktórne konanie. Tvrdenia okresného súdu o dodržaní zákonných lehôt v exekučnom konaní nekorešpondujú s časovými úsekmi, uvedenými v odôvodnení napadnutého rozsudku. Neboli splnené zákonné podmienky na rozhodnutie bez nariadenia pojednávania a okresný súd vykonal dokazovanie, ktorého obsah a rozsah

si bez uvedenia dôvodu určil sám. Zdôraznil presvedčenie o porušení jeho práva v exekučnom konaní na rozhodnutie v zákonnej lehote a vyjadril nepochopenie nad postupom okresného súdu, ktorý nekonštatoval porušenie jeho práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov, hoci zistil nedodržanie príslušnej zákonnej lehoty zo strany exekučného súdu. Napadnutý rozsudok označil za nepreskúmateľný, pretože sa vôbec nezaobrá uplatnenou majetkovou škodou a nemajetkovou ujmom.

Odporca sa k odvolaniu navrhovateľa nevyjadril.

Krajský súd, ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O. s. p.) prejednal odvolanie, súc viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania v zmysle ustanovenia § 212 ods. 1 O. s. p. a bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 214 ods. 2 O. s. p. napadnutý rozsudok okresného súdu podľa § 219 ods. 1 O. s. p. ako vecne správny vo výroku potvrdil.

Podľa § 219 ods. 1 a 2 O.s.p., odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Zo spisu okresného súdu vyplýva, že návrhom na začatie konania sa navrhovateľ voči odporcovi domáhal vyčíslenej náhrady majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, spôsobenej okresným súdom ako exekučným súdom v exekučnom konaní nesprávnym úradným postupom, t.j. vydaním poverenia resp. zamietnutím žiadosti o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie po uplynutí zákonnej lehoty; navrhol vykonať dokazovanie len konkrétnym exekučným spisom okresného súdu. Priamo v návrhu na začatie konania vzniesol navrhovateľ námietku zaujatosti všetkých sudcov okresného súdu, o ktorej rozhodol nadriadený súd tak, že zákonného sudcu z prejednávania a rozhodovania prejednávanej veci nevylúčil. Okresný súd doručil návrh navrhovateľa odporcovi na vyjadrenie, obidvom účastníkom konania doručil písomné poučenie účastníka konania okrem iného aj podľa § 120 ods. 4 O.s.p. a vyjadrenie odporcu k návrhu doručil navrhovateľovi prostredníctvom pošty. Účastníkov na pojednávanie riadne predvolal a na pojednávaní po vykonaní dokazovania vyhlásil rozsudok. K spisu okresného súdu je pripojený a v napadnutom rozsudku je uvedený konkrétny exekučný spis ohľadne exekučného konania, v ktorom mala byť navrhovateľovi podľa návrhu nesprávnym úradným postupom exekučného súdu spôsobená tvrdená škoda.

Navrhovateľ v odvolaní proti rozsudku okresného súdu napádal vecnú správnosť rozhodnutia vo veci samej len v bode 10 odvolania, rozsudok okresného súdu žiadal zrušiť najmä pre procesné chyby, ktoré vymenoval bez toho, aby špecifikoval, v čom presne vidí namietané pochybenie. Vzhľadom na uplatnené odvolacie námietky navrhovateľa je v prvom rade potrebné zdôrazniť, že odvolací súd je viazaný konkrétnymi odvolacími dôvodmi (§ 212 ods. 1 O.s.p.).

V danom prípade je zrejmé, že aj z dôvodu predkladania enormného množstva typových odvolaní navrhovateľom na rôzne súdy, odvolacie dôvody nekorešponujú s právnymi dôvodmi a skutkovými zisteniami, uvedenými v odôvodnení rozsudku okresného súdu. Ide len o zhrnutie rozličných dôvodov, reagujúcich na rôzne dôvody zamietnutia návrhov na začatie konania prvostupňovými súdmi Slovenskej republiky v obdobných veciach. V odvolaní je viacero rozporov a protirečení (na jednej strane odvolateľ tvrdí, že nemal možnosť sa vyjadriť k vyjadreniu odporcu, na druhej strane, že okresný súd mal rozhodnúť rozsudkom pre zmeškanie, pretože odporca sa napriek výzve súdu a doručenému návrhu k veci nevyjadril).

Odvolací súd preskúmal všetky podstatné odvolacie námietky navrhovateľa ako aj predchádzajúce konanie spolu s napadnutým rozsudkom. Záver okresného súdu o nenaplnení predpokladov zodpovednosti odporcu za škodu je v celom rozsahu správny, pretože navrhovateľ nepreukázal tvrdený nesprávny úradný postup exekučného súdu v spornom exekučnom konaní. Keďže odvolací súd je rozsahom a dôvodmi odvolania navrhovateľa viazaný (§ 212 ods. 1 O.s.p.), pri posudzovaní veci sa zaoberal len námietkami navrhovateľa, uvedenými v odvolaní a procesným postupom okresného súdu, ktorý predchádzal vydaniu napadnutého rozsudku z hľadiska, či došlo k vadám, ktoré by mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 212 ods. 3 O.s.p.).

Odvolacia námietka navrhovateľa, že v prejednávanej veci rozhodoval vylúčený sudca, nie je dôvodná. Tvrdenie o vylúčení zákonného sudcu z prejednávania a rozhodovania veci založil navrhovateľ na argumente, že tento je sudcom rovnakého súdu, ktorý mu ako exekučný súd svojím nesprávnym úradným postupom mal spôsobiť uplatnenú škodu. Súdna prax dospela k ustálenému záveru, že dôvod

na vylúčenie sudcu nezakladá samotná skutočnosť, že sudca má prejednať a rozhodnúť vec, v ktorej odporcom je súd, na ktorom tento sudca vykonáva súdnictvo (pozri napríklad uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Nc/14/2010 zo dňa 31.05.2010); dôvodom na vylúčenie sudcu nie je bez ďalšieho ani to, že vykonáva súdnictvo na súde, ktorý údajne podľa tvrdenia navrhovateľa svojím nesprávnym úradným postupom v inej právnej veci založil zodpovednosť odporcu za majetkovú škodu a nemajetkovú ujmu (pozri napríklad uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Cdo/201/2013 zo dňa 19.06.2013, sp. zn. 3Cdo/102/2013 zo dňa 11.03.2013 alebo sp. zn. 3Cdo/202/2013 zo dňa 12.09.2013, rovnako aj uznesenie Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 30Cdo/727/2011 zo dňa 27.04.2012). O navrhovateľom vznesenej námietke zaujatosti zákonného sudcu riadne rozhodol nadriadený súd s tým, že zákonného sudcu z prejednávania a rozhodovania vecí nevylúčil; zo spisu okresného súdu súčasne vyplýva, že uznesenie nadriadeného súdu bolo účastníkom riadne doručené. Iné (nové) dôvody zaujatosti zákonného sudcu navrhovateľ v odvolaní neuviedol.

Odvolacia námietka navrhovateľa, že mu okresný súd uskutočnením pojednávania v jeho neprítomnosti a vykonaním dokazovania exekučným spisom v jeho neprítomnosti odňal možnosť konať pred súdom a porušil jeho právo na kontradiktórne konanie, tiež nie je dôvodná. Zo spisu vyplýva, že predvolanie na pojednávanie doručil okresný súd právnomu zástupcovi navrhovateľa riadne prostredníctvom pošty a včas s poskytnutím päťdňovej zákonnej lehoty na prípravu na pojednávanie. Navrhovateľ žiadal o zrušenie pojednávania v podstate z dôvodu, že zákonný sudca je vylúčený z prejednávania a rozhodovania vecí. O námietke zaujatosti sudcov okresného súdu vznesenej navrhovateľom nadriadený súd riadne rozhodol; nesúhlas navrhovateľa s rozhodnutím nadriadeného súdu nie je dôležitým dôvodom na odročenie pojednávania, pretože navrhovateľovi zostáva zachovaný odvolací dôvod spočívajúci v tvrdení, že rozhodoval vylúčený sudca (§ 205 ods. 2 písm. a/ O.s.p. v spojení s § 221 ods. 1 písm. g/ O.s.p.). Na vykonanie pojednávania v neprítomnosti riadne a včas predvolaného navrhovateľa preto boli splnené zákonné podmienky (§ 101 ods. 2 O.s.p.). Postupom okresného súdu v súlade so zákonom nemôže dôjsť k odňatiu možnosti účastníka konať pred súdom.

K odňatiu možnosti navrhovateľa konať pred súdom nedošlo ani v rámci dokazovania. Okresný súd síce vykonal dokazovanie na pojednávaní v neprítomnosti účastníkov konania (§ 101 ods. 2 O.s.p.), toto však pozostávalo len z oboznámenia sa s exekučným spisom, ktorý ako dôkaz navrhol vykonať samotný navrhovateľ priamo v návrhu na začatie konania s tým, že navrhovateľ bol účastníkom uvedeného exekučného konania a teda obsah exekučného spisu z hľadiska tvrdených skutočností o dobe od podania žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie do rozhodnutia exekučného súdu o jej zamietnutí, resp. do vydania poverenia, mu bol nepochybne známy, pretože z exekučného spisu vyplýva, že všetky rozhodnutia boli navrhovateľovi riadne doručené. Iné dokazovanie okresný súd nevykonal.

K odňatiu možnosti navrhovateľa konať pred súdom nedošlo ani postupom okresného súdu, ktorý napadnutým rozsudkom rozhodol vo veci samej pred nadobudnutím právoplatnosti uznesenia o zamietnutí návrhu navrhovateľa na prerušenie konania v podstate z dôvodu, že nesúhlasí s rozhodnutím krajského súdu o tom, že sudcovia okresného súdu nie sú z prejednávania a rozhodovania vecí vylúčení. Otázkou, či vo veci rozhodoval vylúčený sudca, môže preskúmať súd vyššieho stupňa v riadnom inštančnom postupe na základe riadnych a mimoriadnych opravných prostriedkov, nie ústavný súd v konaní o sťažnosti žalobcu, ktorými namieta porušenie svojich základných práv podľa článku 46 ods. 1 a článku 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práv podľa článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ako to vyplýva z uznesení Ústavného súdu Slovenskej republiky v skutkovo a právne totožnej veci napr. sp. zn. I. ÚS 89/2013 zo 06. 02. 2013, I. ÚS 92/2013 z 13. 02. 2013, ktorými sťažnosti obchodnej spoločnosti Pohotovosť, s. r. o. proti uzneseniam Krajského súdu v Banskej Bystrici rozhodol tak, že nevylúčil všetkých sudcov okresného súdu z prejednávania a rozhodovania vecí a návrh žalobcu odmietol pre nedostatok právomoci Ústavného súdu Slovenskej republiky na ich prerokovanie a rozhodnutie. Týmto postupom okresného súdu nebol navrhovateľ vylúčený z uplatnenia žiadneho svojho procesného oprávnenia; postup okresného súdu je plne odôvodnený hospodárnosťou konania.

Navrhovateľ v odvolaní spochybnil záver okresného súdu o nepreukázaní nesprávneho úradného postupu exekučného súdu, keď trval na porušení svojho práva na rozhodnutie v zákonnej lehote. Odvolací súd v plnom rozsahu súhlasí so záverom okresného súdu o nepreukázaní nesprávneho úradného postupu exekučného súdu pri rozhodovaní o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie ako jedného z predpokladov zodpovednosti odporcu za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci. Ťažisko argumentácie navrhovateľa o nesprávnom úradnom postupe exekučného súdu spočívalo v tvrdení, že k zamietnutiu žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie došlo po uplynutí zákonnej pätnásťdňovej lehoty. Podľa ustálenej súdnej praxe pätnásťdňová lehota, plynúca od doručenia žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie neplatí, ak exekučný súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom a musí

rozhodnúť o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie (viď uznesenia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV.ÚS/605/2012 zo 14.12.2012, sp. zn. II.ÚS/520/2012 z 10.07.2013, sp. zn. II.ÚS/248/2013 z 25.04.2013 alebo sp. zn. II.ÚS/112/2013 z 13.02.2013). Vzhľadom na množstvo exekučných konaní, ktoré navrhovateľ iniciuje pred okresným súdom, je ústavne akceptovateľná aj dlhšia lehota (pozri napríklad uznesenia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV.ÚS/606/2012 zo dňa 14.12.2012 alebo sp. zn. II.ÚS/245/2013 zo dňa 25.04.2013). Túto skutočnosť treba osobitne zdôrazniť najmä v prípadoch, keď titulom pre vykonanie exekúcie sú rozhodcovské rozhodnutia (rozhodcovské rozsudky). Exekučný súd pred vydaním poverenia na vykonanie exekúcie súdnemu exekútorovi je vždy povinný skúmať, či sú splnené formálne i materiálne predpoklady pre vedenie exekúcie. Je predovšetkým povinný skúmať, či exekučný titul podľa ustanovenia § 41 EP má všetky zákonné atribúty a či nie je v rozpore so zákonom (§ 44 ods. 2 EP). O návrhu na nútený výkon právoplatného rozhodcovského rozsudku je exekučný súd oprávnený aj bez návrhu (ex offa) skúmať, či rozhodcovská zmluva medzi zmluvnými stranami bola uzavretá platne. Ak exekučný súd zistí, že právomoc rozhodcovského súdu bola založená na základe neplatnej rozhodcovskej zmluvy (doložky), je oprávnený vyvodiť všetky dôsledky, vyplývajúce z príslušných právnych predpisov preto, aby zmluvná strana nebola uvedenou zmluvou viazaná (napr. uznesenie Najvyššieho súdu SR z 10. 10. 2012 sp. zn. 6Cdo/105/2011, R66/2013). Navrhovateľ takýto postup vytyka procesnému súdu vo svojom odvolaní bezdôvodne.

K okolnostiam daného prípadu odvolací súd považuje za potrebné uviesť, že z jeho rozhodovacej činnosti je mu známe, že navrhovateľ podával návrhy na vykonanie exekúcie hromadne, teda v rovnakom čase zaťažil exekučný súd veľkým počtom podaní a tak v dôsledku jeho subjektívneho konania došlo k rozhodovaniu exekučného súdu aj s určitým časovým odstupom, ktoré bolo ovplyvnené i tým, že exekučný súd náležitým spôsobom skúmal exekučné tituly (vrátane zmlúv uzavretých medzi účastníkmi, návrhov na vykonanie exekúcie i žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, atď.). Ak exekučný súd adekvátnym spôsobom procesne reagoval na nezákonnosť vedenia exekúcie na základe návrhu na vykonanie exekúcie navrhovateľa v pozícii oprávneného, nemožno sa stotožniť s tvrdením navrhovateľa, že na strane exekučného súdu došlo k nesprávnemu úradnému postupu (viď uznesenie Ústavného súdu SR č. k. IV. ÚS 606/2012-20 zo dňa 14. 12. 2012).

Nakoniec navrhovateľ v odvolaní namietal aj nedostatočné odôvodnenie napadnutého rozsudku, ktorý sa podľa neho vôbec nezaoberá uplatnenou majetkovou škodou a nemajetkovou ujmom. Ani v tomto smere však nemožno okresnému súdu nič vytknúť. Navrhovateľ v konaní nepreukázal jeden z kumulatívnych obligatórnych predpokladov zodpovednosti odporcu za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci (t.j. nesprávny úradný postup exekučného súdu); v súlade so zásadou hospodárnosti konania nebolo potrebné sa v odôvodnení rozsudku osobitne zaoberať nepriznaním uplatnenej škody a nemajetkovej ujmy. Táto skutočnosť preto v žiadnom prípade nespôsobuje nepreskúmateľnosť napadnutého rozsudku.

Odvolací súd, vychádzajúc z úvah a právnych záverov uvedených vyššie, podľa § 219 ods. 1 O.s.p. rozhodnutie súdu prvého stupňa ako vecne správne vo výroku potvrdil, vrátane súvisiaceho výroku o náhrade trov prvostupňového konania (§ 206 ods. 2 O.s.p.). Okresný súd pri rozhodovaní o náhrade trov prvostupňového konania vychádzal správne z ustanovenia § 142 ods. 1 O.s.p., teda podľa úspechu v konaní, ale ak odporcovi trovy konania nevznikli, nebolo náhradu akých trov mu prisúdiť.

O trovách odvolacieho konania krajský súd rozhodol za použitia ustanovenia § 224 ods. 1 v spojení s § 142 ods. 1 O.s.p. Navrhovateľ bol v odvolacom konaní neúspešný, preto mu nevzniklo právo na náhradu trov odvolacieho konania. Odporca bol v odvolacom konaní úspešný, preto mu podľa vyššie uvedených ustanovení vzniklo právo na náhradu trov odvolacieho konania, tieto si však do doby rozhodnutia odvolacieho súdu neuplatnil (§ 151 ods. 1 O.s.p.) a ich vznik nemal odvolací súd preukázaný ani zo spisu. Preto mu odvolací súd náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

Toto rozhodnutie prijal senát krajského súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je odvolanie prípustné.